

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Dunajska cesta 47, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mop@gov.si

www.mop.gov.si

Številka: 007-526/2020

Ljubljana, 16.11.2020

EVA 2020-2550-0089

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (ZVISJV-1B) – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne sprejela

S K L E P

Vlada Republike Slovenije določi besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.

Dr. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:

- predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti

Prejmejo:

- Ministrstvo za okolje in prostor,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- dr. Metka Gorišek, državna sekretarka Ministrstva za okolje in prostor,
- Igor Sirc, direktor Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost,
- Blaž Košorok, državni sekretar Ministrstva za infrastrukturo,

- mag. Hinko Šolinc, generalni direktor Direktorata za energijo Ministrstva za infrastrukturo.				
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:				
/				
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:				
- mag. Andrej Vizjak, minister za okolje in prostor, - Igor Sirc, direktor Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost, - dr. Metka Gorišek, državna sekretarka Ministrstva za okolje in prostor.				
5. Kratek povzetek gradiva:				
Razlog za spremembo zakona je zlasti določitev izjeme glede upravljanja kapitalske naložbe države. Zaradi organizacijskega preoblikovanja iz sedanjega javnega gospodarskega zavoda v javno podjetje se za Javno podjetje za radioaktivne odpadke ARAO, d. o. o., z dnem uveljavitve tega zakona ne bo več uporabljal Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14). Pravice in dolžnosti, ki pripadajo Republiki Sloveniji na podlagi te kapitalske naložbe, bo izvrševala vlada, za spremljanje naložb pa bo pristojno ministrstvo za energijo. Besedilo 122. člena je dopolnjeno na način, da je ministrstvo, pristojno za pripravo gradiva za podzakonske predpise iz 122. člena ZVISJV-1 ter za pripravo nacionalnega programa ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom iz 124. člena ZVISJV-1, ministrstvo, pristojno za energijo. Zaradi spremembe sklica je bi spremenjen tudi drugi odstavek 172. člena. Glede reguliranih poklicev je bilo potrebno besedilo 13., 14. in 15. člena ustrezno popraviti, saj so vsebovali tudi sklice na člene, ki ne urejajo reguliranih poklicev. Na podlagi uradnega opomina Evropske komisije, št. 2020/2264 C(2020) 6090 final z dne 30.10.2020, je bila Republika Slovenija pozvana za odpravo nedoslednosti pri prenosu Direktive Sveta 2013/59/Euratom v slovenski pravni red. Posledično predlog sprememb in dopolnitev zakona vključuje tudi dopolnitve za odpravo kršitev v zvezi s prenosom navedene direktive. Dopolnitve se nanašajo na 3., 42., 49., 54. in 137. člen ZVISJV-1.				
6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE		
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE		
c)	administrativne posledice	NE		
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE		
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE		
e)	socialno področje	NE		
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE		
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:				
Predlagana novela ZVISJV-1 nima finančnih posledic.				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1		
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
– prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo: – proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, – projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in – proračunske postavke. Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi. II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a. II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.			
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: Predlagana novela ZVISJV-1 nima finančnih posledic.			
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin: <table border="1"> <tr> <td> Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin. </td> <td>NE</td> </tr> </table> Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani: /		Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin.	NE
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin.	NE		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti: <table border="1"> <tr> <td>Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:</td> <td>DA</td> </tr> </table> Predlog zakona je bil predhodno objavljen na spletni strani predlagatelja ter e-Demokraciji. Datum objave: V času javne razprave, ki je trajala do _____.		Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA		

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje: /	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
mag. Andrej Vizjak MINSTER	

ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU PRED IONIZIRAJOČIMI SEVANJI IN
JEDRSKI VARNOSTI
(ZVISJV-1B)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Veljavni Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17 in 26/19; v nadaljnjem besedilu: ZVISJV-1) je bil v Državnem zboru Republike Slovenije sprejet 12. decembra 2017 in je začel veljati 6. januarja 2018 ter je nadomestil prej veljavni Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti iz leta 2004. Z novelo ZVISJV-1A, ki je začela veljati 11. maja 2019, je bil zakon prvič spremenjen in dopolnjen. Poglavitne spremembe in dopolnitve so se nanašale na poglavje 6, ki ureja fizično varovanje jedrskih objektov ter jedrskih in radioaktivnih snovi in še posebej na 155. člen zakona, ki ureja varnostno preverjanje tujih državljanov, ki bodo opravljali dela v jedrskem objektu, pri ravnanju z radioaktivnimi snovmi ali prevozu jedrskih snovi.

Glede na dejstvo, da je v 184. členu ZVISJV-1 določen rok devetih mesecev za sprejem Uredbe o izvajanju obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki, se je v okviru priprave omenjene uredbe pokazala potreba tudi po spremembi 122. člena ZVISJV-1, ki je podlaga za sprejem te uredbe. Razlog za spremembo zakona je zlasti določitev izjeme glede upravljanja kapitalske naložbe države v Javno podjetje za radioaktivne odpadke ARAO, d. o. o., za katero se z dnem uveljavitve tega zakona zaradi organizacijskega preoblikovanja iz sedanjega javnega gospodarskega zavoda v javno podjetje ne bo več uporabljal Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14). Pravice in dolžnosti, ki pripadajo Republiki Sloveniji na podlagi te kapitalske naložbe, izvršuje vlada, za spremljanje naložb pa je pristojno ministrstvo za energijo. V izogib morebitnim prihodnjim nejasnostim je besedilo člena dopolnjeno na način, da sedaj nedvoumno izhaja, da je ministrstvo, pristojno za pripravo gradiva za podzakonske predpise iz 122. člena ZVISJV-1 ter pripravo nacionalnega programa ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom iz 124. člena ZVISJV-1 ministrstvo, pristojno za energijo.

Ostale predlagane spremembe in dopolnitve uvajajo druge potrebne popravke (npr. odprava napačnih sklicev glede reguliranih poklicev) besedila zakona. Glede reguliranih poklicev je bilo potrebno besedilo 13., 14. in 15. člena ustrezno popraviti, saj so vsebovali tudi sklice na člene, ki ne urejajo reguliranih poklicev.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilji jedrske in sevalne varnosti so v celoti zasledovani že v samem ZVISJV-1 in se s to novelo ne spreminjajo. Z novelo ZVISJV-1A na področju fizičnega varovanja je bilo omogočeno celovitejše varnostno preverjanje tujih državljanov in zagotovljena ustrezna raven varnosti, ki zajema varnostno preverjanje v državah, katere državljanji so preverjane osebe, in podatke o varnostnih zadržkih iz evidenc pristojnih organov v Republiki Sloveniji.

Temeljni cilj predlaganega zakona je vključitev nekaterih potrebnih redakcijskih popravkov, kot tudi

sprememba določbe veljavnega zakona, ki se nanaša na izvajanje obvezne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki.

2.2 Načela

S predlaganim zakonom se bistveno ne posega v že obstoječa temeljna načela zdaj veljavnega zakona, ki so v skladu z Resolucijo o jedrski in sevalni varnosti v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2023 (Uradni list RS, št. 56/13).

Določbe predlaganega zakona temeljijo na načelih, v katera s predlaganimi spremembami in dopolnitvami ne posegamo, torej na načelu celovitosti, načelu upravičenosti, načelu optimizacije varstva pred sevanji, načelu mejnih doz, načelu preprečevanja nesreč, načelu miroljubne uporabe, načelu primarne odgovornosti, načelu povzročitelj plača, načelu pripravljenosti, načelu subsidiarnega ukrepanja, načelu javnosti, načelu stopenjskega pristopa in načelu stalnega izboljševanja.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

- v 3. členu se doda nova definicija pojma radiološki objekt, kot zahteva Direktiva Sveta 2013/59/Euratom z dne 5. decembra 2013 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja in o razveljavitvi direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom (v nadaljnjem besedilu: Direktiva Sveta 2013/59/Euratom);
- v prvem odstavku 13. člena se besedilo popravi tako, da se črta vse sklice na člene, ki ne urejajo reguliranih poklicev, v drugem in tretjem odstavku tega člena pa se dopolni sklic;
- v drugem odstavku 14. člena se črta sklice na člene zakona, ki ne urejajo pogojev za opravljanje reguliranih poklicev, v prvem in tretjem odstavku pa se dopolni sklic;
- v prvem odstavku 15. člena se črta sklice na člene zakona, ki ne urejajo pogojev za opravljanje reguliranih poklicev, v drugem in četrtem odstavku pa se dopolni sklic;
- v 42. členu se doda nov šesti odstavek, s katerim se doda obveznost sodelovanja pooblaščenih izvedencev varstva pred sevanji s pooblaščenimi izvedenci medicinske fizike, kjer je to potrebno, kot je določeno z zahtevo Direktive Sveta 2013/59/Euratom;
- v 2. točki četrtega odstavka 49. člena se k osebnim podatkom izpostavljenega delavca doda državljanstvo, kot to podrobno določa Direktiva Sveta 2013/59/Euratom;
- v 4. in 5. točki četrtega odstavka 49. člena se natančneje opredelijo podatki o podjetju, ki izvaja sevalno dejavnosti in podatki o podjetju, ki je zunanji izvajalec sevalne dejavnosti, kot to podrobno določa Direktiva Sveta 2013/59/Euratom;
- v petem odstavku 54. člena se podrobneje določijo podatki, ki jih mora zunanji izvajalec sevalne dejavnosti sporočiti upravljavcu objekta ali izvajalcu sevalne dejavnosti, kot določa Direktiva Sveta 2013/59/Euratom;
- v prvem odstavku 122. člena se besedilo dopolni tako, da iz njega izhaja, da se obvezna državna gospodarska javna služba izvaja v organizacijski obliki javnega podjetja, doda se nov odstavek, ki določa, da se nad javnim podjetjem ne more uvesti stečajni ali likvidacijski postopek, v petem in dvanajstem odstavku se besedilo člena dopolni na način, da predlog podzakonskih aktov sprejme vlada na predlog ministra, pristojnega za energijo, v šestem odstavku tega člena pa se črta prva točka, ki določa, da se s predpisom vlade določi med drugim tudi organizacijska oblika obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki, preostale točke tega odstavka se ustrezno preštevilčijo, v enajstem odstavku se doda besedilo, da vlada z aktom na predlog ministrstva, pristojnega za energijo določi vse spodaj navedeno, 18. točka enajstega odstavka se črta;
- v prvem in petem odstavku 124. člena se zamenjata pristojni ministrstvi, pripravljavec nacionalnega programa ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom je ministrstvo, pristojno za

energijo, ob sodelovanju ministrstva, pristojnega za okolje;

– v tretjem odstavku 137. člena se doda nova peta točka, v katerem se podrobneje določi vsebina dovoljenja za uporabo visokoaktivnega vira sevanj, kot določa Direktiva Sveta 2013/59/Euratom;

– v prvem odstavku 172. člena se v drugem odstavku spremeni sklic na 122. člen;

– doda se nova prehodna določba predloga zakona, ki določa, da se z dnem uveljavitve tega zakona za kapitalsko naložbo države v Javno podjetje za radioaktivne odpadke ARAO, d. o. o., preneha uporabljati Zakon o Slovenskem državnem holdingu, pravice in dolžnosti, ki pripadajo Republiki Sloveniji na podlagi te kapitalske naložbe izvršuje vlada, za spremljanje naložb pa je pristojno ministrstvo za energijo.

b) Način reševanja:

Predlagani zakon bistveno ne posega v že vzpostavljeni način zagotavljanja varstva pred sevanji ter jedrske in sevalne varnosti v državi. Prav tako zaradi predlaganih sprememb in dopolnitev ne bo treba spreminjati izvršilnih predpisov. Največ predlaganih sprememb in dopolnitev veljavnega zakona je redakcijske narave ali pa so namenjene odpravi manjših nedoslednosti in pomanjkljivosti, ki so se pokazale med uporabo veljavnega zakona.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je tako kot obstoječi zakon povezan s številnimi področji, ki jih urejajo drugi predpisi (o prostorskem načrtovanju, varstvu okolja, gradnji, varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, rudarstvu, prevozu nevarnega blaga), vendar predlagane spremembe in dopolnitve ne posegajo v že vzpostavljena razmerja na navedenih področjih. Predlagane spremembe prav tako z ničimer ne posegajo v veljavni zakon v delu, ki je v celoti usklajen s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo na področju varstva pred ionizirajočimi sevanji, jedrske in sevalne varnosti in miroljubne uporabe jedrske energije.

č) Usklajenost predloga zakona:

Predlog novega zakona je v delu, ki se nanaša na izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki, pripravljen in usklajen v sodelovanju z vsemi deležniki, ki bodo imeli naloge po novem zakonu ali so pristojni za urejanje tega področja. Predlog je bil pripravljen v okviru neformalnega medresorskega sodelovanja in potrjen na sestankih, kjer so sodelovali predstavniki pristojnih organov.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona ne bodo imele finančnih posledic za državni proračun niti za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih finančnih sredstev v proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Ta prikaz se nanaša zgolj na tisti del predlaganih sprememb in dopolnitev, ki se dotikajo izvajanja

obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki, saj druge spremembe in dopolnitve predlagane novele niso takega značaja, ki bi omogočal celovito primerjalno analizo z drugimi pravnimi sistemi.

Švedska

SKB je švedska družba za ravnanje z jedrskim gorivom in odpadki, ki so jo v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja skupaj ustanovili švedski operaterji jedrskih reaktorjev. Lastniki so Vattenfall AB, Forsmarks Kraftgrupp AB, OKG Aktiebolag in Sydkraft Nuclear Power AB. V skladu s švedsko zakonodajo morajo jedrske elektrarne nositi vse stroške oskrbe in odlaganja jedrskih odpadkov. Sredstva upravlja sklad za jedrske odpadke. SKB redno izračunava prihodnje stroške odlaganja jedrskih odpadkov. Vsaka tri leta se predloži uradu za dolgove (prej švedskemu uradu za varstvo pred sevanji). Po pregledu izračuna organ predloži vladi predlagano pristojbino za naslednja leta, ki določi višino pristojbin.

Španija

V Španiji Ministrstvo za energijo, turizem in digitalno agendo določa politiko ravnanja z radioaktivnimi odpadki. Ker je ravnanje z radioaktivnimi odpadki ter razgradnja jedrskih elektrarn javna služba, je bilo s kraljevim odlokom 1522/1984 z dne 14. julija 1984 o ustanovitvi španske agencije za ravnanje z radioaktivnimi odpadki Empresa Nacional de Residuos Radioactivos S.A. ustanovljeno javno podjetje ENRESA, ki je odgovorno za ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki z nizko, srednjo in visoko aktivnostjo. Država je na podlagi 38. bis člena Zakona o jedrski energiji 25/1964 z dne 29. aprila 1964 ENRESA zaupala izvajanje javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki, vključno z izrabljenim jedrskim gorivom, pa tudi razgradnjo jedrskih objektov.

Madžarska

Madžarski zakon o atomski energiji pooblašča vlado, da določi organ in pripravi predlog nacionalne politike ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom. Na podlagi teh določb je vlada pooblastila direktorja nacionalnega organa za atomsko energijo (HAEA) za ustanovitev take organizacije. HAEA je za ravnanje z radioaktivnimi odpadki ustanovila javno podjetje z omejeno odgovornostjo PURAM (»the Public Limited Company for Radioactive Waste Management«), ki deluje od junija 1998. Za financiranje nalog ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom pa je bil ustanovljen Centralni jedrski finančni sklad, v katerega vplačujejo vsa podjetja, v katerih nastajajo radioaktivni odpadki.

Prikaz ureditve v pravnem redu EU

Ker gre pri predlaganih spremembah in dopolnitvah v pretežni meri za izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki na območju Republike Slovenije, prikaza prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije v tem delu ni.

V skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/EK z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (OJ L 255, 30. 9. 2005, p. 22 – 142) so bili kot regulirani poklici na podlagi ZVISJV-1 prepoznani pooblaščen izvedenec varstva pred sevanji, pooblaščen izvedenec medicinske fizike in specialist medicinske fizike. Po primerjalno-pravnem pregledu je bilo ugotovljeno, da ima večina držav EU v programu REGPROF kot regulirane poklice priglašene zgolj poklice na področju jedrske medicine. Take države so Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Danska, Finska, Francija, Nemčija, Grčija, Islandija, Italija, Liechtenstein, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Norveška, Portugalska, Romunija, Slovaška, Švedska, Švica in Velika Britanija. Madžarska in Španija pa imata poleg poklicev na področju jedrske medicine, kot reguliran poklic priglašen še poklic jedrskega inženirja.

Na podlagi uradnega opomina Evropske komisije, št. 2020/2264 C(2020) 6090 final z dne

30.10.2020, je bila Republika Slovenija pozvana za odpravo nedoslednosti pri prenosu Direktive Sveta 2013/59/Euratom v slovenski pravni red. Posledično predlog sprememb in dopolnitev zakona vključuje tudi dopolnitve za odpravo kršitev v zvezi s prenosom navedene direktive.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagani zakon pretežno (torej v delu, katerega spremembe in dopolnitve so redakcijskega značaja) ohranja ureditev, vpeljana z veljavnim zakonom. Spremembe obstoječe ureditve so posledica organizacijske spremembe obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Tudi glede obveznosti strank do javne uprave predlagani zakon pretežno (torej v delu, katerega spremembe in dopolnitve so redakcijskega značaja) ohranja ureditev, vpeljana z veljavnim zakonom.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlagani zakon nima posledic na okolje, ki bi vključevale tudi prostorske in varstvene vidike.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlagani zakon nima bistvenih posledic na gospodarstvo, saj se v delu, katerega spremembe in dopolnitve so redakcijskega značaja, ohranja ureditev, vpeljana z veljavnim zakonom.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlagani zakon nima posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlagani zakon nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlagani zakon nima posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Posebna predstavitev sprejetega zakona ni predvidena.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, drugi pristojni državni organi in drugi subjekti bodo o izvajanju sprejetega zakona tako kakor doslej redno letno poročali Vladi Republike Slovenije, Državnemu zboru Republike Slovenije in javnosti. Zaveza glede poročanja o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v državi za preteklo leto se glede na zdaj veljavni zakon ne spreminja, pristojni organi morajo svoje poročilo pripraviti vsako leto do 31. julija.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

V zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Gradivo je bilo objavljeno na eDemokraciji dne _____. Komentiranje je bilo omogočeno do dne _____.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki niti pravne osebe.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- mag. Andrej Vizjak, minister za okolje in prostor,
- Igor Sirc, direktor Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost,
- dr. Metka Gorišek, državna sekretarka Ministrstva za okolje in prostor.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17 in 26/19) se v 3. členu za 78. točko doda nova 79. točka, ki se glasi:

»79. Radiološki objekt je objekt, v katerem se izvajajo radiološki posegi.«

Preostale točke tega člena se ustrezno preštevilčijo.

2. člen

Prvi odstavek 13. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Tuje fizične osebe iz držav članic EU, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije ali države, s katero je sklenjen ustrezen mednarodni sporazum, lahko v Republiki Sloveniji opravljajo regulirane poklice iz 42., 78. in 79. člena tega zakona pod enakimi pogoji, kot so s tem zakonom določeni za osebe v Republiki Sloveniji, razen če s tem zakonom ni določeno drugače.«.

V drugem in tretjem odstavku tega člena se za besedo »iz« doda besedilo »drugega odstavka«.

3. člen

V prvem in tretjem odstavku 14. člena se za besedo »iz« doda besedilo »drugega odstavka«.

Drugi odstavek tega člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Vloga za priznanje poklicne kvalifikacije se vloži v skladu z Zakonom o priznavanju poklicnih kvalifikacij. Poleg dokazil, ki jih za prijavo določa Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij, mora vloga za priznanje poklicne kvalifikacije po tem zakonu vsebovati tudi dokazila o izpolnjevanju pogojev, ki so primerljivi s pogoji iz 43. in 78. člena tega zakona.«.

4. člen

Prvi odstavek 15. člena se spremeni, tako da se glasi:

»(1) Državljeni držav pogodbenic, ki želijo občasno opravljati reguliran poklic po tem zakonu, morajo pri pristojnem organu iz drugega odstavka 18. člena tega zakona vložiti pisno prijavo. Poleg dokazil, ki jih za prijavo določa Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij, mora prijava za občasno opravljanje reguliranih poklicev po tem zakonu vsebovati tudi dokazila o izpolnjevanju pogojev, ki so primerljivi s pogoji iz 43. in 78. člena tega zakona.«.

V drugem in četrtem odstavku tega člena se za besedo »iz« doda besedilo »drugega odstavka«.

5. člen

Za petim odstavkom 42. člena se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Pooblaščen izvedenci varstva pred sevanji po potrebi sodelujejo s pooblaščenimi izvedenci medicinske fizike.«

Preostali odstavki tega člena se ustrezno preštevilčijo.

6. člen

V četrtem odstavku 49. člena se 2. točka spremeni tako, da se glasi: »EMŠO in kraj rojstva ali rojstni datum, kraj rojstva, spol in državljanstvo,«.

V 4. in 5. točki četrtega odstavka tega člena se na koncu pred vejico doda besedilo »(naziv, naslov in matična številka podjetja)«.

7. člen

V petem odstavku 54. člena se na koncu pred piko doda besedilo »ter podatke o prejetih dozah sevanja v tekočem koledarskem letu in v zadnjih petih koledarskih letih«.

8. člen

V prvem odstavku 122. člena se pred piko doda naslednje besedilo », ki se izvaja v organizacijski obliki javnega podjetja«.

Za četrtem odstavkom tega člena se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Nad javnim podjetjem ni možno uvesti stečajnega ali likvidacijskega postopka.«.

Preostali odstavki tega člena se ustrezno preštevilčijo.

Dosedanji peti odstavek tega člena postane šesti odstavek in se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Način in pogoje izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe predpiše vlada na predlog ministra, pristojnega za energijo.«.

V šestem odstavku tega člena, ki postane sedmi odstavek, se črta prva točka, preostale točke se preštevilčijo.

V enajstem odstavku tega člena, ki postane dvanajsti odstavek, se za besedo »aktom« doda naslednje besedilo »na predlog ministra, pristojnega za energijo« in briše se 18. točka, preostale točke se preštevilčijo.

9. člen

Prvi odstavek 124. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Nacionalni program ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom po tem zakonu pripravi ministrstvo, pristojno za energijo, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za okolje, sprejme pa ga Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) na predlog vlade.«.

Peti odstavek tega člena se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Organ, pristojen za jedrsko varnost, pošlje strokovne podlage iz prejšnjega odstavka skupaj s svojim soglasjem ministrstvu, pristojnemu za energijo.«.

10. člen

V tretjem odstavku 137. člena se doda nova 5. točka, ki se glasi:

»5. obratovalni pogoji in omejitve iz prejšnje točke pri visokoaktivnih virih sevanja vsebujejo tudi minimalna merila za učinkovitost vira, vsebnika vira in dodatne opreme;«.

Preostale točke tega odstavka se ustrezno preštevilčijo.

11. člen

Drugi odstavek 172. člena tega zakona se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Storitve odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NE Krško iz 2. in 3. točke tretjega odstavka 122. člena tega zakona financira sklad iz spremenjenega desetega odstavka 122. člena tega zakona.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

12. člen

(zagotovitev lastniške ločitve)

Z dnem uveljavitve tega zakona se za kapitalsko naložbo države v Javno podjetje za radioaktivne odpadke ARAO, d. o. o., preneha uporabljati Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14). Pravice in dolžnosti, ki pripadajo Republiki Sloveniji na podlagi kapitalske naložbe v tej družbi, z dnem uveljavitve tega zakona izvršuje vlada. Za spremljanje naložb je pristojno ministrstvo, pristojno za energijo.

13. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Vpelje se izraz, ki na novo definira radiološki objekt. Gre za popravek za odpravo manjše nedoslednosti pri prenosu Direktive Sveta 2013/59/Euratom v slovenski pravni red, na kar je opozorila Evropska komisija v dopisu z oznako 2020/2264 C(2020) 6090 final z dne 30.10.2020.

K 2. členu:

Predlagane spremembe so redakcijske narave, s katerimi se iz besedila izbriše sklice na določbe zakona, ki ne urejajo reguliranih poklicev. Regulirani poklici s tega področja so namreč pooblaščen izvedenec varstva pred sevanji, pooblaščen izvedenec medicinske fizike in specialist medicinske fizike, pristojni organ pa je Uprava RS za varstvo pred sevanji.

K 3. in 4. členu:

Podobno kot pri obrazložitvi k prejšnjemu členu smo iz določbe zakona izbrisali sklice, ki se ne nanašajo na pogoje za opravljanje reguliranih poklicev. Pri sklicu na pristojni organ smo dodali še navedbo odstavka, saj je organ pristojen za te poklice Uprava RS za varstvo pred sevanji.

K 5., 6. in 7. členu:

Gre za popravke za odpravo manjših nedoslednosti pri prenosu Direktive Sveta 2013/59/Euratom v slovenski pravni red, na kar je opozorila Evropska komisija v dopisu z oznako 2020/2264 C(2020) 6090 final z dne 30.10.2020.

K 8. členu:

Dodano je besedilo, da se obvezna državna gospodarska javna služba ravnanja z radioaktivnimi odpadki izvaja v organizacijski obliki javnega podjetja. Dodana je tudi določba, ki določa, da se nad javnim podjetjem ne more uvesti stečajni ali likvidacijski postopek. V izogib bodočim nesporazumom glede priprav predpisov s tega področja smo v zakonu tudi podrobneje določili, da bo vlada v bodoče uredbo in odlok o delu ARAO sprejemala na predlog Ministrstva za infrastrukturo, ki je resorno

ministrstvo za nadzor nad poslovanjem ARAO. Črta se 18. točka enajstega odstavka tega člena, ki določa, da vlada z aktom med drugim določi tudi vsebino statuta, njegovo pripravo in postopek potrjevanja. Javno podjetje za ravnanje z RAO namreč ne bo imelo statuta.

K 9. členu:

Podobno kot glede priprav podzakonskih predpisov s področja obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki, je spremenjena tudi določba glede priprave Nacionalnega programa ravnanja z RAO in IG. Glavni pripravljavec je Ministrstvo za infrastrukturo ob sodelovanju Ministrstva za okolje in prostor. Priprava nacionalnega programa je namreč v tesni povezavi s Programoma razgradnje NEK in odlaganja RAO iz NEK po meddržavni pogodbi o NEK, saj mora nacionalni program upoštevati tisto, kar potrdi meddržavna komisija in zavezuje obe državi. Meddržavno komisijo na slovenski strani vodi minister, pristojen za energijo.

K 10. členu:

Dodana je nova točka, ki podrobneje določa vsebino dovoljenja za uporabo visokoaktivnega vira sevanja. Skladno z določbo Direktive Sveta 2013/59/Euratom je določeno, da morajo obratovalni pogoji in omejitve za visokoaktivne vire sevanja vključevati tudi minimalna merila učinkovitosti vira, vsebnika vira in dodatne opreme.

K 11. členu:

Zaradi preštevilčenja odstavkov v 122. členu, je spremenjen sklic v drugem odstavku 172. člena, in sicer iz dosedanjega devetega odstavka 122. člena na spremenjen deseti odstavek 122. člena.

K 12. členu:

Zaradi organizacijskega preoblikovanja obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja z radioaktivnimi odpadki je določena izjema glede upravljanja kapitalске naložbe države v Javno podjetje za radioaktivne odpadke ARAO, d. o. o. Z dnem uveljavitve tega zakona se bo za omenjeno javno podjetje prenehal uporabljati Zakon o Slovenskem državnem holdingu, pravice in dolžnosti bo izvrševala vlada, za spremljanje naložb pa je pristojno ministrstvo za energijo.

K 13. členu:

Besedilo člena ureja začetek veljavnosti tega zakona, in sicer petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

3. člen (izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo ta pomen:

1. Aktivnost je aktivnost danega števila radionuklidov v izbranem energijskem stanju ob določenem času in je določena kot količnik $A = dN/dt$, pri čemer je dN pričakovano število spontanijedrskih prehodov iz tega energijskega stanja v časovnem intervalu dt . Enota za aktivnost je bekerel.
2. Čezmerna izpostavljenost je izpostavljenost ionizirajočim sevanjem, ki povzroči preseganje predpisanih mejnih doz za posameznike ali prebivalstvo ali mejnih aktivnosti ali koncentracij aktivnosti za zrak, vodo, tla, živila, krmo in druge izdelke ali materiale.
3. Dekontaminacija je zmanjšanje ali odstranjevanje radioaktivnih snovi iz posameznih delov življenjskega okolja, ljudi, obleke, opreme in predmetov.
4. Diagnostične referenčne ravni so vrednosti dozimetričnih količin ionizirajočih sevanj ali aktivnosti odmerkov radiofarmakov pri standardnih diagnostičnih ali intervencijskih radioloških posegih za skupine pacientov standardnih velikosti ali standardne fantome in ob uporabi posameznih skupin radiološke opreme.
5. Dovoljenje je odločba, s katero pristojni organ v skladu z zahtevami tega zakona dovoli in določi pogoje za izvajanje sevalne dejavnosti, uporabo vira sevanja, obratovanje ali razgradnjo jedrskih ali sevalnih objektov, kakršno koli ravnanje z izrabljenim gorivom ali radioaktivnimi odpadki, zaprtje odlagališč po tem zakonu ali druge dejavnosti, določene s tem zakonom.
6. Doza je merilo za absorbirano energijo na enoto mase ali škodo za zdravje. Doze so absorbirane, ekvivalentne ali efektivne. Absorbirana doza izraža absorbirano energijo na enoto mase.

Ekvivalentna doza izraža različne učinke, ki jih ima posamezna vrsta ionizirajočih sevanj na posamezno tkivo ali organ, efektivna doza pa stopnjo škode za zdravje ljudi, ki nastane zaradi izpostavljenosti ionizirajočim sevanjem in se izračuna kot vsota vseh ekvivalentnih doz, uteženih glede na posamezno tkivo ali organ.

7. Dozna ograda je najvišja še sprejemljiva vnaprej določena doza sevanja, ki jo prejme posameznik zaradi določenega vira sevanja v okviru izvajanja načrtovane sevalne dejavnosti, pod katero je treba optimizirati izpostavljenost.
8. Fizično nadzorovano območje je območje ali objekt pod stalnim fizičnim in tehničnim nadzorom. Obdano je z mehansko oviro in ima omejeno število vhodov, ki so pod ustreznim nadzorom.
9. Fizično varovanje so ukrepi fizičnega in tehničnega varovanja v objektu ali na napravi z jedrsko ali radioaktivno snovjo in prevozov jedrskih snovi, s katerimi se preprečujejo kazniva ravnanja, ter načrt ukrepov ob takih ravnanjih.
10. Gradbeni material je vsak gradbeni proizvod, ki je namenjen trajni vgradnji v gradbeni objekt ali njegove dele in od katerega lastnosti je odvisno, kakšna bo izpostavljenost posameznika ionizirajočemu sevanju v tem gradbenem objektu.
11. Ionizirajoče sevanje (v nadaljnjem besedilu: sevanje) je prenos energije v obliki delcev ali elektromagnetnih valov z valovno dolžino 100 nanometrov ali manj ali frekvenco 3×10^{15} Hz ali več, ki lahko neposredno ali posredno povzroči tvorbo ionov.
12. Izpostavljeni delavec ali izpostavljena delavka (v nadaljnjem besedilu: izpostavljeni delavec) je oseba, ki pri delodajalcu ali kot samozaposleni opravlja delo v okviru sevalne dejavnosti, pri katerem je lahko izpostavljena ionizirajočim sevanjem in lahko prejme dozo, ki presega katero koli predpisano mejno dozo za prebivalce. Izpostavljeni delavec opravlja dela na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na kakršni koli drugi podlagi.
13. Izpostavljenost ionizirajočim sevanjem (v nadaljnjem besedilu: izpostavljenost) pomeni biti obsevan z ionizirajočim sevanjem. Izpostavljenost je lahko zunanja, če je vir sevanja zunaj telesa, ali notranja, če je vir sevanja v telesu.
14. Izpostavljenost izvajalcev zaščitnih ukrepov je izpostavljenost izvajalca zaščitnih ukrepov ob izrednem dogodku zaradi njegovega dela.
15. Izpostavljenost ob izrednem dogodku je izpostavljenost zaradi izrednega dogodka. Ta izpostavljenost ne vključuje izpostavljenosti izvajalcev zaščitnih ukrepov.
16. Izpostavljenost pri delu je izpostavljenost ionizirajočim sevanjem delavcev, praktikantov in študentov med opravljanjem njihovega dela.
17. Izpostavljenost prebivalcev je izpostavljenost posameznikov, ki ne vključuje poklicne izpostavljenosti ne izpostavljenosti v zdravstvene namene.
18. Izpostavljenost radonu pomeni izpostavljenost radonovim potomcem.
19. Izpostavljenost v zdravstvene namene je izpostavljenost pacientov ali asimptomatičnih posameznikov kot del njihove diagnostike ali zdravljenja, ki naj bi koristilo njihovemu zdravju, kot tudi izpostavljenost negovalcev ter prostovoljcev pri medicinskih in biomedicinskih raziskavah.
20. Izpostavljenost zaradi slikanja v nemedicinske namene je vsaka namerna izpostavljenost ljudi pri slikanju, katere osnovni namen ni zdravstvena korist izpostavljenega posameznika.
21. Izrabljeno gorivo je jedrsko gorivo, ki je bilo obsevano v reaktorski sredici in je iz nje trajno odstranjeno. Izrabljeno gorivo se lahko obravnava kot koristna snov, ki jo je mogoče predelati, ali kot radioaktivni odpadki, ki ga je treba odložiti.
22. Izredni dogodek je okoliščina ali dogodek, ki ni običajen in pri katerem se zmanjša sevalna ali jedrska varnost ali je zmanjšana raven varstva pred sevanji. Zaradi stanja, ki je posledica izrednega dogodka, je treba začeti takojšnje priprave ali izvajanje ukrepov za preprečitev ali odpravo posledic za zdravje in varnost ljudi ter kakovost njihovega življenja, za preprečitev posledic na premoženje in okolje ali za odpravo tveganj, ki vodijo do takih resnih posledic.
23. Izvajalec ali izvajalka zaščitnih ukrepov (v nadaljnjem besedilu: izvajalec zaščitnih ukrepov) je oseba, ki ob izrednem dogodku ukrepa v skladu s svojo določeno vlogo ob takem dogodku in je pri tem lahko izpostavljena ionizirajočim sevanjem.
24. Izvajalec ali izvajalka radiološkega posega (v nadaljnjem besedilu: izvajalec radiološkega posega) je oseba, ki pri radiološkem posegu upravlja radiološko opremo. Razen v izjemnih primerih,

- določenih s tem zakonom ali v podzakonskih predpisih, izdanih na njegovi podlagi, je izvajalec radiološkega posega radiološki inženir ali zdravnik.
25. Izvajalec ali izvajalka sevalne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: izvajalec sevalne dejavnosti) je fizična ali pravna oseba, ki je po določbah tega zakona registrirala svojo sevalno dejavnost ali zanjo pridobila dovoljenje za izvajanje.
 26. Izvoz je vsak iznos radioaktivnih ali jedrskih snovi iz carinskega območja EU v skladu s carinskimi predpisi.
 27. Jedrska varnost so tehnični in organizacijski ukrepi, s katerimi se doseže varno obratovanje jedrskega objekta, preprečujejo izredni dogodki ali ublažijo posledice teh dogodkov ter prispeva k varstvu izpostavljenih delavcev, prebivalstva in okolja pred ionizirajočimi sevanji.
 28. Jedrske snovi so rude, snovi vira ali posebne cepljive snovi, opredeljene v 197. členu Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL C št. 84 z dne 30. 3. 2010, str. 1).
 29. Jedrski objekt je objekt za predelavo in obogatitev jedrskih snovi ali izdelavo jedrskega goriva, jedrski reaktor v kritični ali podkritični sestavi, raziskovalni reaktor, jedrska elektrarna, objekt za skladiščenje, predelavo, obdelavo ali odlaganje jedrskega goriva ali visokoradioaktivnih odpadkov in objekt za skladiščenje, obdelavo ali odlaganje nizko- ali srednjeradioaktivnih odpadkov. Jedrski objekt lahko sestoji tudi iz več jedrskih objektov, če so funkcionalno povezani na istem geografsko zaokroženem območju in jih upravlja ena oseba.
 30. Jedrsko blago so jedrske snovi ter oprema in tehnologije, ki so načrtovane in izdelane za proizvodnjo ali uporabo jedrskih snovi.
 31. Jedrsko varovanje so ukrepi, ki obsegajo preprečevanje, zaznavanje in ukrepanje v primeru kraje, sabotaže, nepooblaščenega dostopa, nedovoljenega prenosa ali drugih zlonamernih dejanj, ki vključujejo jedrske ali radioaktivne snovi in objekte ali dejavnosti, povezane z njimi.
 32. Klinična odgovornost za radiološki poseg je odgovornost zdravnika, ki se nanaša na upravičenost in optimizacijo izpostavljenosti ionizirajočim sevanjem pacienta pri radiološkem posegu. V okviru tega je zdravnik odgovoren za: klinično oceno izida posega, sodelovanje z drugimi specialisti ali zdravstvenim osebjem glede primerne radiološke prakse, pridobivanje podatkov o predhodnih posegih, zagotavljanje obstoječih informacij ali dokumentacije o radioloških posegih napotnim ali drugim zdravnikom, ustrezno poučitev pacienta in drugih prizadetih posameznikov o tveganjih zaradi posegov ali ionizirajočih sevanj.
 33. Klinična presoja je sistematični pregled izvedbe in rezultatov radioloških posegov s ciljem dvigniti kakovost in rezultate oskrbe pacienta. Temelji na primerjavi postopkov in rezultatov posegov z dogovorjenimi standardi dobre radiološke prakse ter vodi do sprememb postopkov oziroma usklajitev s sodobnimi standardi, kjer je to potrebno in primerno.
 34. Kontrolirano območje je območje na zunanjem robu varovanega območja. Kontroliran je lahko tudi prostor znotraj objekta ali objekt, ki je pod občasnim fizičnim in stalnim tehničnim nadzorom.
 35. Kultura varovanja sestoji iz značilnosti, naravnosti in vedenja pri posameznikih v organizacijah ali ustanovah, katerih cilj so podpora, izboljšanje in trajnostni pristop do jedrskega varovanja.
 36. Manj pomemben sevalni objekt je objekt, v katerem se uporabljajo viri sevanja, ki bi brez vnaprej ustrezno načrtovane zaščite objekta lahko povzročili izpostavljenost ionizirajočim sevanjem delavcev ali drugih oseb v objektu nad predpisanimi mejnimi dozami.
 37. Mejna doza je največja vrednost efektivne doze (če je to primerno, predvidene efektivne doze) ali največja vrednost ekvivalentne doze v določenem časovnem intervalu, ki je doza posameznika ne sme preseči.
 38. Mejne vrednosti radioaktivne kontaminacije so vrednosti specifičnih aktivnosti, ki so izvedene na podlagi modelov letnega vnosa radionuklidov v človeški organizem z zaužitjem ali vdihavanjem, na podlagi modelov zunanje izpostavljenosti ionizirajočim sevanjem in na podlagi pretvorbenih količnikov, t. i. doznih faktorjev. Določijo se za posamezne radionuklide ali vrste radionuklidov na površinah, v snoveh in za referenčne osebe.
 39. Monitoring radioaktivnosti v okolju so meritve hitrosti doz zaradi radioaktivnih snovi v okolju ali meritve koncentracije radionuklidov v okolju.
 40. Načrt zaščite in reševanja organizacije je dokument, ki ga pripravi upravljavec jedrskega ali sevalnega objekta po predpisih o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in v skladu z določili

tega zakona. Opisuje ukrepe, s katerimi se načrtuje ustrezen odziv pri izpostavljenosti ob izrednem dogodku. Tak odziv temelji na pričakovanih dogodkih in scenarijih.

41. Načrtovana izpostavljenost je izpostavljenost zaradi načrtovane uporabe vira sevanja ali načrtovane človekove dejavnosti, ki spremeni prenosne poti, povezane z izpostavljenostjo. Načrtovana izpostavljenost povzroči ali bi lahko povzročila izpostavljenost ljudi in okolja. Zajema lahko pričakovane in potencialne izpostavljenosti.
42. Nadzorovano območje je območje, za katero veljajo posebna pravila, s katerimi se zagotovi ustrezno varstvo pred ionizirajočim sevanjem ali prepreči širjenje radioaktivne kontaminacije, in do katerega je dostop nadzorovan.
43. Napotni zdravnik ali napotna zdravnica (v nadaljnjem besedilu: napotni zdravnik) je zdravnik ali zobozdravnik, ki napoti posameznika na radiološki poseg.
44. Naravni vir sevanja je vir ionizirajočega sevanja naravnega, zemeljskega ali kozmičnega izvora.
45. Navodilo za ukrepanje v primeru izrednega dogodka je dokument, ki ga pripravi izvajalec sevalne dejavnosti, ki ne potrebuje načrta zaščite in reševanja. Opisuje ukrepe, s katerimi se načrtuje ustrezen odziv pri izpostavljenosti ob izrednem dogodku. Tak odziv temelji na pričakovanih dogodkih in scenarijih.
46. Nenamerna izpostavljenost je izpostavljenost v zdravstvene namene, ki se pomembno razlikuje od nameravane izpostavljenosti za izbrani namen.
47. Območja z več radona so območja, na katerih je zaradi sestave in geološke sestave tal mogoče pričakovati, da letno povprečje koncentracije radona v zaprtih prostorih presega referenčno raven.
48. Območje materialne bilance je območje znotraj jedrskega objekta ali zunaj njega, v katerem je kadar koli mogoče opraviti popis jedrskih snovi in določiti količino teh snovi, ki se vnašajo v to območje ali iznašajo iz njega.
49. Obratovalna doba objekta je čas, v katerem se objekt uporablja v predvidene namene. Če gre za odlagališče, se ta čas začne s prvo odložitvijo odpadkov v objekt in konča z zaprtjem odlagališča.
50. Obstoječa izpostavljenost je izpostavljenost, ki že obstaja, ko je treba sprejeti odločitev o njenem nadzoru. Zaradi obstoječe izpostavljenosti ni treba ali ni več treba izvajati nujnih ukrepov.
51. Preverjanje kakovosti so vsi postopki (načrtovanje, usklajevanje in uvajanje), s katerimi se zagotavlja ali izboljšuje kakovost. Vključuje nadzor, vrednotenje in vzdrževanje zahtevanih ravni vseh tistih lastnosti delovanja opreme, ki se lahko določijo, merijo in nadzorujejo.
52. Ocena varstva pred sevanji je dokument, s katerim se oceni naravo in velikost sevalnega tveganja ter izpostavljenost delavcev in prebivalstva zaradi izvajanja sevalne dejavnosti in opredelijo ukrepi varstva pred sevanji ter način optimizacije varstva pred ionizirajočimi sevanji v okoliščinah in delovnih pogojih, ki so pomembni z vidika varstva pred sevanji.
53. Odgovorna oseba za varstvo pred sevanji je posameznik, ki ima ustrezno znanje, usposobljenost in izkušnje iz varstva pred sevanji s področja določene vrste sevalne dejavnosti, da lahko nadzoruje ali izvaja ukrepe varstva pred sevanji.
54. Odlaganje radioaktivnih odpadkov je namestitev radioaktivnih odpadkov na odlagališče ali na določeno mesto brez namena, da bi jih ponovno prevzeli. Za odlaganje radioaktivnih odpadkov se šteje tudi, če pristojni organ odobri izpuščanje odpadnih radioaktivnih snovi v okolje, ki se pozneje razredčijo.
55. Odprti vir sevanja je vir sevanja, katerega oblika in zgradba ne ustrezata zahtevam varstva pred sevanji, ki veljajo za zaprti vir sevanja, tako da je mogoča razpršitev radioaktivnih snovi v okolje.
56. Opazovano območje je območje, ki je ustrezno nadzorovano zaradi varstva pred sevanji.
57. Pooblaščen izvedenec ali izvedenka medicinske fizike (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen izvedenec medicinske fizike) je fizična oseba, ki jo je pooblastil pristojni organ ter ima zahtevano izobrazbo, znanje, usposobljenost in izkušnje za optimizacijo radioloških posegov, merjenje in ocenjevanje izpostavljenosti pacientov, zagotavljanje in preverjanje kakovosti radioloških posegov ter svetovanje na področju medicinske fizike.
58. Pooblaščen izvedenec ali izvedenka varstva pred sevanji (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen izvedenec varstva pred sevanji) je pravna ali fizična oseba, ki je pridobila pooblastilo pristojnega organa ter ima zahtevano znanje, usposobljenost, izkušnje in opremo, da svetuje o ukrepih varstva pred sevanji, izvaja preverjanje delovnih pogojev in sevalnih razmer na nadzorovanih in

opazovanih območjih, preglede virov sevanj in osebne varovalne opreme ter usposabljanja iz varstva pred sevanji.

59. Pooblaščen izvedenec ali izvedenka za sevalno in jedrsko varnost (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen izvedenec za sevalno in jedrsko varnost) je pravna oseba, ki jo je pooblastil pristojni organ, ima zahtevano znanje ter je usposobljena za ocenjevanje sevalne in jedrske varnosti.
60. Pooblaščen izvajalec ali izvajalka dozimetrije (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen izvajalec dozimetrije) je pravna oseba, ki jo je pooblastil pristojni organ ter ima ustrezne merilne metode in zaposlene usposobljene strokovnjake za oceno osebnih doz, vključno z umerjanjem, odčitavanjem in razlago odčitkov z instrumentov za merjenje osebnih doz ali merjenje radioaktivnosti v človekovem telesu ali bioloških vzorcih.
61. Pooblaščen izvajalci ali izvajalke medicine dela (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen izvajalci medicine dela) so zdravniki, ki so pooblaščen za izvajanje zdravstvenega nadzora izpostavljenih delavcev, praktikantov in študentov.
62. Posameznik ali posameznica iz prebivalstva (v nadaljnjem besedilu: posameznik iz prebivalstva) je posameznik, ki je lahko kot prebivalec izpostavljen ionizirajočemu sevanju.
63. Pospeševalnik delcev je oprema ali naprava, ki zaradi pospeševanja delcev oddaja ionizirajoče sevanje z energijo, večjo kot 1 MeV.
64. Potencialna izpostavljenost je izpostavljenost, ki je ni mogoče pričakovati z gotovostjo, ampak je posledica morebitnega dogodka ali niza dogodkov, vključujoč odpovedi opreme in napake pri obratovanju.
65. Povzročitelj ali povzročiteljica radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva) je fizična ali pravna oseba, ki pri izvajanju svoje dejavnosti, svojem delovanju ali izvajanju storitev drugim stalno ali občasno povzroča nastajanje radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva, in vsaka oseba, ki radioaktivne odpadke ali izrabljeno gorivo obdeluje tako, da se spreminjajo njihove lastnosti in sestava.
66. Praktikant ali praktikantka (v nadaljnjem besedilu: praktikant) je oseba, ki se usposablja ali uči za opravljanje posebnih strokovnih opravil pri pravni ali fizični osebi, ki v okviru svoje dejavnosti izvaja sevalno dejavnost.
67. Predelava pomeni kemično ali fizično obdelavo radioaktivnega materiala, vključno z izkopavanjem, pretvorbo, obogatitvijo cepljivega ali oplodnega jedrskega materiala ter ponovno predelavo izrabljenega goriva.
68. Predmet splošne rabe je naprava ali predmet, v katerega so namenoma vgradili radionuklid ali več radionuklidov ali so ti nastali z aktivacijo, ali naprava ali predmet, ki oddaja ionizirajoče sevanje. Tak predmet je v prosti prodaji ali dostopen posameznikom iz prebivalstva brez posebnega nadzora pristojnega organa med prodajo in po njej.
69. Pričakovana izpostavljenost je izpostavljenost ljudi, ki je posledica izvajanja sevalne dejavnosti (vključno z vzdrževanjem, nadzorom in razgradnjo) v običajnih, vnaprej predvidenih okoliščinah, in vključuje tudi manjše obvladljive neizgode.
70. Priglasitev namere je predložitev informacije pristojnemu organu o nameri za izvajanje sevalne dejavnosti.
71. Program radioloških posegov je program načrtovanja, napotitve, odobritve in izvajanja radioloških posegov.
72. Projektne osnove objekta opredeljujejo njegovo potrebno zmogljivost za obvladovanje določenega obsega stanj ob spoštovanju predpisanih zahtev sevalne in jedrske varnosti. Projektne osnove so prvi pogoj za zagotovitev preprečitve posledic pričakovanega obratovalnega ali projektnega dogodka, ali ublažitev teh posledic, če preprečitev ni mogoča.
73. Radioaktivna kontaminacija je onesnaženost zraka, vode, tal, snovi, izdelkov, površin bivalnega ali delovnega okolja ali posameznika z radionuklidi in se izraža kot specifične aktivnosti na enoto prostornine, mase ali površine. Radioaktivna kontaminacija človekovega telesa je zunanja radioaktivna kontaminacija kože in notranja radioaktivna kontaminacija organov zaradi vnosa radioaktivnih snovi.
74. Radioaktivni material je material, ki vsebuje radioaktivne snovi.
75. Radioaktivni odpadki so radioaktivni materiali v plinasti, tekoči ali trdni obliki, za katere ni

predvidena ali načrtovana nadaljnja uporaba in ki so pod nadzorom pristojnega organa po tem zakonu.

76. Radioaktivni vir je vir sevanja, ki vsebuje radioaktivni material zaradi izrabe njegove radioaktivnosti.
77. Radioaktivna snov je vsaka snov, ki vsebuje radionuklid ali več radionuklidov, katerih aktivnosti ali specifične aktivnosti ne moremo zanemariti glede na merila varstva pred sevanji.
78. Radiološki inženir ali inženirka (v nadaljnjem besedilu: radiološki inženir) je zdravstveni delavec z izobrazbo s področja radiološke tehnologije.
79. Radiološka oprema so naprave in viri sevanja, ki se uporabljajo za izvedbo radiološkega posega.
80. Radiološki poseg je vsak poseg, ki vključuje izpostavljenost pacientov ali drugih oseb ionizirajočim sevanjem v zdravstvene namene. Radiološki se uporablja za oznako radiodiagnostičnih, radioterapevtskih in intervencijskih posegov ali drugačno uporabo ionizirajočega sevanja za načrtovanje, vodenje in spremljanje zdravljenja.
81. Radon je radionuklid Rn-222, in kjer je to primerno, njegovi potomci.
82. Ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom so vse organizacijske in fizične dejavnosti, ki se izvajajo pri shranjevanju, premeščanju, predelavi, skladiščenju ali odlaganju radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva.
83. Ravni izvzetja so aktivnosti ali specifične aktivnosti, ki jih določi pristojni organ ali so določene s predpisi in pri katerih ali pod katerimi vira sevanja ni treba priglasiti niti zanj dobiti dovoljenja za uporabo po tem zakonu.
84. Ravni opustitve so aktivnosti, pri katerih ali pod katerimi se radioaktivne snovi ali materiali, izhajajoči iz izvajanja sevalne dejavnosti, ne obravnavajo več po tem zakonu.
85. Razgradnja objekta so vsi ukrepi za prenehanje nadzora po določbah tega zakona nad jedrskim ali sevalnim objektom. Taka razgradnja vključuje postopke dekontaminacije in odstranitev objekta ali postopke demontaže ter odstranitev radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva iz objekta.
86. Razširjene projektne osnove objekta opredeljujejo njegovo zmogljivost za preprečevanje nesprejemljivih radioloških posledic zaradi nesreč, težjih od tistih dogodkov, ki so podlaga za projektne osnove, ali vključujejo več odpovedi, kakor so predvidene pri projektnih osnovah. Razširjene projektne osnove je treba pripraviti na podlagi inženirske ocene ter z determinističnimi in verjetnostnimi metodami, da se ugotovijo dodatni scenariji nesreč in načrtujejo praktične rešitve za njihovo preprečitev ali blaženje njihovih posledic.
87. Referenčna oseba je posameznik, ki prejme dozo, značilno za bolj izpostavljene posameznike iz prebivalstva, pri čemer niso upoštevane osebe s skrajnimi in redkimi navadami.
88. Referenčna raven je raven učinkovite doze ali ekvivalentne doze ali specifične aktivnosti, ki se uporablja v primeru izpostavljenosti ob izrednem dogodku ali v primeru obstoječe izpostavljenosti. Referenčne ravni ne veljajo kot omejitve, ki se ne sme preseči. Kljub temu se lahko le v posebnih primerih dovolijo učinkovite in ekvivalentne doze ter specifične aktivnosti, ki so nad referenčnimi ravni.
89. Registracija je poenostavljen postopek, s katerim pristojni organ dovoli izvajanje sevalne dejavnosti ali uporabo vira sevanja v skladu s predpisanimi pogoji.
90. Sanacija kontaminiranega območja je odstranjevanje virov sevanja ali zmanjšanje njihove aktivnosti ali količine ali prekinitev poti izpostavljenosti ali zmanjšanje njihovega vpliva, da bi se izognili dozam, ki bi jih sicer lahko prejeli zaradi obstoječe izpostavljenosti, ali da bi te doze zmanjšali.
91. Sevalna dejavnost je vsaka človekova dejavnost, ki lahko poveča izpostavljenost posameznikov ionizirajočemu sevanju zaradi vira sevanja, in se ta izpostavljenost obravnava kot načrtovana izpostavljenost. Za sevalno dejavnost se ne šteje izvajanje zaščitnih ukrepov in dejavnost, pri kateri so posamezniki izpostavljeni radonu v bivalnih prostorih.
92. Sevalna varnost so ukrepi, s katerimi se doseže varna uporaba vira sevanja ali obratovanje objekta, preprečujejo izredni dogodki ali ublažijo posledice teh dogodkov ter s tem prispeva k zagotavljanju varstva okolja in varstva pred sevanji.
93. Sevalni objekt je:
 - objekt z virom sevanja ali več viri sevanja, ki so namenjeni obsevanju z ionizirajočimi sevanji in je

- zanje verjetno, da bi povzročili čezmerno izpostavljenost posameznikov iz prebivalstva;
- objekt z odprtim virom sevanja ali več odprtimi viri sevanja, za katere je verjetno, da bi bila zaradi sproščanja radioaktivnih snovi v okolje izpostavljenost posameznikov iz prebivalstva čezmerna;
 - objekt, namenjen pridobivanju in predelavi jedrskih mineralnih surovin, in
 - odlagališče z rudarsko jalovino ali hidrometalurško jalovino, ki nastaja pri pridobivanju jedrskih surovin.
- Sevalni objekt lahko sestoji tudi iz več sevalnih objektov, če so funkcionalno povezani na istem geografsko zaokroženem območju in jih upravlja ena oseba.
94. Sievert (Sv) je naziv za enoto ekvivalentne ali efektivne doze. En sievert je enak enemu joulu na kilogram: $1 \text{ Sv} = 1 \text{ J/kg}$.
 95. Sistem vodenja sestoji iz medsebojno povezanih in prepletenih dejavnikov, ki omogočajo nemoteno in učinkovito delovanje organizacije. Vzpostavljajo politiko in cilje ter omogočajo, da so cilji učinkovito in uspešno doseženi. Sistem vodenja združuje vse zahteve glede varnosti, zdravja, okolja, fizičnega varovanja, kakovosti in gospodarnosti.
 96. Skupinska doza je vsota doz, ki so jih ali bi jih lahko prejeli posamezniki določene skupine ljudi zaradi izpostavljenosti viru sevanja. Enota za skupinsko dozo je človek sievert.
 97. Specialist ali specialistka medicinske fizike v nadaljnjem besedilu: specialist medicinske fizike) je magister medicinske fizike, ki je opravil specializacijo in specialistični izpit na enem od področij medicinske fizike.
 98. Stopnja nevarnosti je stopnja izrednega dogodka glede na stanje sevalnega ali jedrskega objekta. Stanje pomeni obratovalno sposobnost sistemov, stopnjo preseganja obratovalnih parametrov ipd. Vsaka razglasitev stopnje nevarnosti sproži ukrepe, ki jih je upravljavec objekta predhodno načrtoval.
 99. Škoda za zdravje ljudi so klinično ugotovljivi škodljivi učinki ionizirajočih sevanj s tveganjem za zdravje ljudi ali njihovih potomcev in skrajšanjem njihovih življenj ali znižanjem kakovosti teh, ki se lahko pojavijo takoj ali z zakasnitvijo. Pri učinkih, ki se pojavijo z zakasnitvijo, škodo izrazimo z verjetnostjo za pojav teh učinkov in ne z gotovostjo njihove pojavnosti.
 100. Študent ali študentka (v nadaljnjem besedilu: študent) je oseba, ki ne opravlja dela, vendar je v izobraževalni ustanovi ali pri drugem izvajalcu sevalne dejavnosti izpostavljena ionizirajočim sevanjem v okviru izobraževalnega procesa.
 101. Toron je radionuklid Rn-220, in kjer je to primerno, njegovi potomci.
 102. Tranzit je vsak prenos radioaktivnih snovi ali jedrskih snovi preko območja Republike Slovenije.
 103. Upravljavec ali upravljavka (v nadaljnjem besedilu: upravljavec) je oseba, ki upravlja objekt in mora imeti odločbo o poskusnem obratovanju ali dovoljenje za obratovanje objekta. Če gre za rudarska dela, mora upravljavec imeti tudi rudarsko pravico po predpisih o rudarstvu.
 104. Uvoz je vsak vnos iz tretjih držav na carinsko območje EU, razen tranzita.
 105. Varnostna analiza je analiza varnosti jedrskega ali sevalnega objekta, izvedena na podlagi determinističnih ali verjetnostnih metod. Namen varnostne analize je preveriti projektne zasnove in spremembe jedrskega ali sevalnega objekta glede jedrske in sevalne varnosti in ugotoviti, ali je jedrski ali sevalni objekt načrtovan tako, da so zagotovljene zahteve v zvezi z mejnimi dozami za izpostavljenost ionizirajočim sevanjem in v zvezi z omejitvami za izpuste odpadnih radioaktivnih snovi v okolje v vsakem stanju jedrskega ali sevalnega objekta.
 106. Varnostna kultura so značilnosti in vedenje v organizaciji ali pri posameznikih, ki namenjajo varstvu in varnosti največjo pozornost in jima dajejo prednost, ustrezno njuni pomembnosti. Za sevalno ali jedrsko področje se varnostna kultura nanaša na osebno zavzetost in odgovornost vseh vpletenih v katero koli dejavnost, ki vpliva na delovanje in varnost sevalnega ali jedrskega objekta. Ključni za varnostno kulturo so odprta izmenjava informacij, ki vključuje neomejeno obravnavo varnostnih in drugih z njimi povezanih vprašanj, preprečevanje samozadostnosti, predanost popolnosti, osebna in skupinska odgovornost in dvig ravni sevalne ali jedrske varnosti.
 107. Varnostni zadržek je ugotovitev varnostnega preverjanja, ki izraža dvome o zanesljivosti in lojalnosti osebe, ki naj bi dobila dovoljenje za vstop v kontroliran objekt ali prostor, fizično nadzorovano ali vitalno območje, fizično nadzorovan ali vitalni prostor ali opravljala dela pri prevozu jedrskih snovi.

108. Varnostno preverjanje osebe je poizvedba, ki jo pred izdajo dovoljenja za vstop v kontroliran objekt ali prostor, fizično nadzorovano ali vitalno območje, fizično nadzorovan ali vitalni prostor ali pred začetkom izvedbe prevoza jedrskih snovi opravi delodajalec, prevoznik ali organizator prevoza in katere namen je zbrati podatke o morebitnih varnostnih zadržkih.
109. Varovano območje lahko obsega kontrolirano območje, kontroliran objekt, kontroliran prostor, fizično nadzorovano območje, fizično nadzorovan objekt, vitalno območje in vitalni objekt.
110. Varstvo pred sevanji so ukrepi, s katerimi se zagotavljata varstvo ljudi pred vplivi izpostavljenosti ionizirajočim sevanjem.
111. Vesoljsko plovilo je plovilo, ki ima na krovu enega ali več posameznikov in je namenjeno delovanju na nadmorski višini 100 km in več.
112. Vir sevanja je vir, ki lahko povzroči izpostavljenost z oddajanjem ionizirajočih sevanj ali sproščanjem radioaktivnih materialov.
113. Vir sevanja neznanega izvora je radioaktivni vir sevanja, ki ni izvzet iz nadzora in ni pod nadzorom pristojnega organa, ker nikoli ni bil pod takim nadzorom ali je bil zapuščen, izgubljen, založen, ukraden ali kako drugače prenesen novemu imetniku brez ustreznega dovoljenja.
114. Visokoaktivni vir sevanja je zaprti vir sevanja, ki vsebuje radionuklid, katerega aktivnost je enaka ali večja kot aktivnost, določena v predpisu iz četrtega odstavka 21. člena tega zakona.
115. Vitalno območje in vitalni objekt sta znotraj fizično nadzorovanega območja pod stalnim fizičnim in tehničnim nadzorom.
116. Zagotavljanje kakovosti so vse načrtovane in sistematično izvajane dejavnosti, s katerimi se zagotavlja sprejemljiva stopnja zaupanja, da so sestava, sistem, komponenta, postopek ali organizacija ukrepa varstva pred ionizirajočimi sevanji ali jedrske varnosti ali kateri koli njihov sestavni del izvedeni zadovoljivo in v skladu z dogovorjenimi standardi. Zagotavljanje kakovosti je eden od delov sistema vodenja in mora vsebovati tudi postopke preverjanja kakovosti.
117. Zaprti vir sevanja je radioaktivni vir sevanja, pri katerem je radioaktivni material stalno zaprt v posodi ali je vgrajen v trdni obliki, da se pri predvidenih pogojih uporabe prepreči razpršitev radioaktivnih snovi.
118. Zaprtje odlagališča je dokončanje vseh ukrepov, ki jih je treba izvesti za zagotovitev dolgoročne varnosti odlagališča.
119. Zaprto odlagališče je zaprto odlagališče radioaktivnih odpadkov, rudarske jalovine ali hidrometalurške jalovine, za katero morata biti zagotovljena dolgoročni nadzor in vzdrževanje po tem zakonu.
120. Zaščitni ukrepi so ukrepi, ki se izvedejo za preprečevanje ali zmanjševanje doz, ki bi bile sicer prisotne ob izrednem dogodku ali obstoječi izpostavljenosti. Med izrednimi dogodki ima pojem zaščitni ukrep enak pomen kot v zakonu, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zaščitni ukrepi ne vključujejo sanacije kontaminiranih območij.
121. Zunanji delavec ali zunanja delavka (v nadaljnjem besedilu: zunanji delavec) je vsak izpostavljen delavec, ki ni zaposlen pri izvajalcu sevalne dejavnosti, odgovornem za opazovana ali nadzorovana območja, vendar opravlja dejavnosti na teh območjih. Zunanji delavec je lahko tudi praktikant ali študent.
122. Zunanji izvajalec je pravna ali fizična oseba, ki ima v skladu s tem zakonom obveznosti do zunanjega delavca. Zunanji izvajalec je lahko delodajalec zunanjega delavca, v primeru študentov pa izobraževalna ustanova. Zunanji delavci, ki so samozaposlene osebe, morajo sami izpolniti zahteve tega zakona, ki se nanašajo na zunanjega izvajalca.

13. člen

(pristojnost za izvajanje nalog v zvezi z opravljanjem reguliranih poklicev za državljane držav pogodbenic)

(1) Tuje fizične osebe iz držav članic EU, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije ali države, s katero je sklenjen ustrezen mednarodni sporazum, lahko v Republiki Sloveniji opravljajo regulirane poklice iz 29., 43., 46., 51., 53., 54., 71., 78., 89. in 92. člena tega

zakona pod enakimi pogoji, kot so s tem zakonom določeni za osebe v Republiki Sloveniji, razen če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Naloge pristojnega organa v skladu z zakonom, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij državljanom držav članic EU, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev ali dejavnosti v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij), izvaja pristojni organ iz 18. člena tega zakona.

(3) Pri izvajanju nalog iz prejšnjega odstavka ima pristojni organ iz 18. člena tega zakona vse pravice in obveznosti, ki jih določa Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij za pristojni organ. Če s tem zakonom ni določeno drugače, se za izvajanje teh nalog uporabljajo določbe Zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij.

14. člen

(stalno opravljanje reguliranih poklicev za državljane držav pogodbenic)

(1) Državljeni držav pogodbenic, ki želijo stalno opravljati regulirani poklic po tem zakonu, morajo pri pristojnem organu iz 18. člena tega zakona pridobiti odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije.

(2) Vloga za priznanje poklicne kvalifikacije se vloži v skladu z Zakonom o priznavanju poklicnih kvalifikacij. Poleg dokazil, ki jih za prijavo določa Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij, mora vloga za priznanje poklicne kvalifikacije po tem zakonu vsebovati tudi dokazila o izpolnjevanju pogojev, ki so primerljivi s pogoji iz 30., 43., 46., 51., 53., 54., 71., 78., 89. in 92. člena tega zakona.

(3) Zoper odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije, ki jo izda pristojni organ iz 18. člena tega zakona, ni pritožbe, mogoč pa je upravni spor.

15. člen

(občasno opravljanje reguliranih poklicev za državljane držav pogodbenic)

(1) Državljeni držav pogodbenic, ki želijo občasno opravljati regulirani poklic po tem zakonu, morajo pri pristojnem organu iz 18. člena tega zakona vložiti pisno prijavo. Poleg dokazil, ki jih za prijavo določa Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij, mora prijava za občasno opravljanje reguliranih poklicev po tem zakonu vsebovati tudi dokazila o izpolnjevanju pogojev, ki so primerljivi s pogoji iz 30., 43., 46., 51., 53., 54., 71., 78., 89. in 92. člena tega zakona.

(2) Pri reguliranih poklicih pristojni organ iz 18. člena tega zakona pred prvim opravljanjem storitev preveri poklicno kvalifikacijo ponudnika po določbah Zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij.

(3) V postopkih v zvezi z občasnim opravljanjem reguliranih poklicev se ne uporablja določba o pravni domnevi iz Zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij, da posameznik zaradi molka organa lahko opravlja regulirani poklic v Republiki Sloveniji.

(4) Posameznik, ki storitev opravlja več kot leto dni, svojo prijavo enkrat v koledarskem letu podaljša pri pristojnem organu iz 18. člena tega zakona in v njej obvesti o morebitni spremembi podatkov.

42. člen

(pooblaščenici izvedenci varstva pred sevanji)

(1) Pooblaščenici izvedenci varstva pred sevanji so pravne ali fizične osebe, ki imajo veljavno pooblastilo organa, pristojnega za varstvo pred sevanji.

(2) Izvajalec sevalne dejavnosti se mora posvetovati s pooblaščenimi izvedenci o vseh okoliščinah izvajanja sevalne dejavnosti, ki so pomembne z vidika varstva pred sevanji, vključno z izpolnjevanjem zahtev tega zakona glede ukrepov varstva pred sevanji za izpostavljene delavce in prebivalce, zlasti pa o:

1. delovnih razmerah izpostavljenih delavcev,
2. obsegu izvajanja ukrepov varstva pred sevanji na opazovanih in nadzorovanih območjih in preverjanju učinkovitosti teh ukrepov,
3. rednem preverjanju uporabnosti zaščitne opreme,
4. načrtovanih ukrepih varstva pred sevanji glede uporabe nove naprave,
5. ukrepov varstva pred sevanji pred začetkom uporabe novega ali spremenjenega vira sevanja,
6. rednem preverjanju učinkovitosti zaščitne opreme in zaščitnih ukrepov,
7. izbiri merilne opreme, njenem rednem umerjanju, preverjanju njene operabilnosti in pravilne uporabe.

(3) Pooblaščen izvedenec varstva pred sevanji poda strokovno mnenje o zadevah iz prejšnjega odstavka ter v so delovanju z izvajalcem sevalne dejavnosti izdela oceno varstva pred sevanji in poroči o pregledu ocene varstva pred sevanji ali o njej poda strokovno mnenje.

(4) Pooblaščen izvedenec varstva pred sevanji v predpisanih rokih preverja delovne pogoje in sevalne razmere na nadzorovanih in opazovanih območjih ter izvajajo pregled virov sevanj in osebne varovalne opreme.

(5) Pooblaščen izvedenec varstva pred sevanji izvajajo usposabljanja iz varstva pred sevanji iz 29. in 75. člena tega zakona.

(6) Pooblastilo iz prvega odstavka tega člena se lahko izda pravni osebi za dela iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena ter fizični osebi za dela iz tretjega odstavka tega člena. Pooblastilo se izda za največ pet let in za posamezno področje varstva pred sevanji ali za več področij varstva pred sevanji skupaj.

(7) Za obveščanje izvajalcev sevalnih dejavnosti, nadzor nad izvajanjem nalog pooblaščenih izvedencev varstva pred sevanji, izmenjavo podatkov in medsebojno priznavanje pooblastil z drugimi državami ter raziskave in statistično obdelavo podatkov organ, pristojen za varstvo pred sevanji, vodi in obdeluje evidenco pooblaščenih izvedencev varstva pred sevanji, ki obsega:

- osebno ime, strokovni naziv, rojstni datum in kontaktne podatke fizične osebe, ki je pridobila pooblastilo, področje pooblastila in oznako, datum izdaje in veljavnosti pooblastila;
- podatke o pravni osebi, ki je pridobila pooblastilo, področje in obseg pooblastila, podatke o akreditacijskih listinah, ki se nanašajo na področje pooblastila, datum izdaje in veljavnosti pooblastila ter imena, priimke in strokovne nazive strokovnjakov, odgovornih za posamezna področja.

(8) Organ, pristojen za varstvo pred sevanji, seznam fizičnih in pravnih oseb, ki so pridobile pooblastilo, objavi tako, da je dostopen javnosti. Objavijo se vsi osebni podatki iz prejšnjega odstavka, razen datuma rojstva.

(9) Pooblaščen izvedenec varstva pred sevanji morajo o svojem delu najmanj enkrat letno poročati organu, pristojnemu za varstvo pred sevanji, na njegovo zahtevo pa tudi pogosteje.

49. člen

(zbirke podatkov o osebnih dozah izpostavljenih delavcev)

(1) Zaradi izvajanja nadzora osebne izpostavljenosti, ukrepov optimizacije varstva pred sevanji in ocenjevanja upravičenosti posameznih sevalnih dejavnosti, izvajanja inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem sevalnih dejavnosti in upoštevanja predpisanih mejnih doz ter v znanstvenoraziskovalne namene in za statistično obdelavo se za izpostavljene delavce, ki so vključeni v izvajanje sevalne dejavnosti, vzpostavi in vodi zbirke podatkov o osebnih dozah.

(2) Zbirke podatkov o osebnih dozah izpostavljenih delavcev upravljajo:

1. pooblaščen izvajalci dozimetrije za delavce, za katere izvajajo dozimetrijo;
2. izvajalci sevalne dejavnosti za svoje in zunanje delavce;
3. zunanji izvajalci za svoje delavce ali študente, ki so v okviru izobraževanja izpostavljeni sevanjem;
4. pooblaščen izvajalci medicine dela za izpostavljene delavce, za katere opravljajo zdravstveni nadzor;
5. organ, pristojen za varstvo pred sevanji, za vse osebe, ki so vključene v izvajanje sevalnih dejavnosti (centralna evidenca osebnih doz).

(3) Pooblaščen izvajalci dozimetrije morajo v predpisanih rokih poslati podatke o osebnih dozah izpostavljenih delavcev v centralno evidenco osebnih doz, ki jo vodi organ, pristojen za varstvo pred sevanji.

(4) Zbirke podatkov o osebnih dozah izpostavljenih delavcev vsebujejo naslednje podatke:

1. osebno ime delavca,
2. EMŠO in kraj rojstva ali rojstni datum, kraj rojstva in spol,
3. poklic in izobrazbo,
4. podatke o izvajalcu sevalne dejavnosti,
5. podatke o zunanjem izvajalcu,
6. delovno mesto, opis delovnega mesta ter začetek in konec dela v okviru sevalne dejavnosti,
7. podatke o opravljenem usposabljanju in izpitu iz varstva pred sevanji,
8. podatke o oceni zdravstvene delazmožnosti,
9. ocenjeno mesečno dozo, skupno dozo, način meritve ter podatke o prejetih dozah ob izrednih dogodkih, izvajanju zaščitnih ukrepov in dovoljenem preseganju mejnih doz zaradi opravljanja izjemnih nalog.

(5) Podatki o osebnih dozah izpostavljenega delavca se hranijo, dokler delavec ne dopolni 75 let ali bi to starost dopolnil, vendar ne manj kot 30 let po prenehanju opravljanja del izpostavljenega delavca.

(6) Dostop do podatkov o osebnih dozah iz centralne evidence osebnih doz imajo:

- delavec – do svojih osebnih doz;
- delodajalec – do osebnih doz svojih delavcev in osebnih doz delavcev zunanjega izvajalca sevalne dejavnosti, ki zanj opravlja dejavnosti, ki vključujejo izpostavljenosti sevanjem;
- pooblaščen izvajalec medicine dela – do osebnih doz izpostavljenih delavcev, za katere izvaja zdravstveni nadzor;
- osebni zdravnik izpostavljenega delavca – do osebnih doz svojih pacientov.

(7) Osebe iz prejšnjega odstavka lahko dostopajo tudi do vseh podatkov, ki so bili uporabljeni za oceno doze, ali podatkov o okoliščinah izpostavljenosti.

(8) Pooblaščen izvedenci varstva pred sevanji lahko na podlagi pisne vloge pri organu, pristojnem za varstvo pred sevanji, pridobijo zbirne podatke iz centralne evidence osebnih doz, ki ne vsebujejo osebnih podatkov, če teh podatkov niso mogli pridobiti pri delodajalcu.

(9) Organ, pristojen za varstvo pred sevanji, mesečno pošilja podatke o dozah delavcev v dejavnostih zunaj zdravstva in veterine organu, pristojnemu za jedrsko varnost. Poročilo vsebuje podatke o prejeti dozi, podjetju zaposlitve, podjetju, v katerem je delavec prejel dozo, in delovnem mestu, vendar brez osebnih podatkov.

(10) Če je izmerjena efektivna doza presegla 1,6 mSv, in to preseganje ni bilo načrtovano ali

predvideno, organ, pristojen za varstvo pred sevanji, nemudoma pošlje podatke o prejeti dozi, delovnem mestu in okoliščinah izpostavljenosti, vendar brez osebnih podatkov delavca, organu, pristojnemu za jedrsko varnost, če je ta pristojen glede na določbe 18. člena tega zakona.

(11) Za upoštevanje predpisanih mejnih doz in zdravstveni nadzor izpostavljenih delavcev organ, pristojen za varstvo pred sevanji, izmenjuje ustrezne podatke o dozah delavcev s pristojnimi organi drugih držav v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(12) Minister, pristojen za zdravje, podrobneje določi način upravljanja podatkov o osebnih dozah, roke za pošiljanje podatkov v centralno evidenco osebnih doz ter obveznosti in način pošiljanja podatkov iz centralne evidence osebnih doz organu, pristojnemu za jedrsko varnost, izvajalcem sevalne dejavnosti, zunanjim izvajalcem, izpostavljenim delavcem, pooblaščenemu izvajalcu medicine dela in pooblaščenemu izvedencu varstva pred sevanji.

54. člen

(varstvo delavcev zunanjega izvajalca)

(1) Izvajalec sevalne dejavnosti, pri katerem delajo delavci zunanjega izvajalca, je neposredno ali s pogodbenim razmerjem z zunanjim izvajalcem odgovoren za varstvo zunanjih delavcev pred sevanji v obsegu, ki je neposredno povezan z značilnostmi njihove dejavnosti pri izvajalcu sevalne dejavnosti.

(2) Izvajalec sevalne dejavnosti mora v sodelovanju z zunanjim izvajalcem zagotoviti, da je varstvo pred sevanji za zunanje delavce urejeno enako kot za delavce, ki so zaposleni pri izvajalcu sevalne dejavnosti, vključno s tem, da:

- so dejavnosti, ki jih izvajajo zunanji delavci, upravičene z vidika varstva pred sevanji po načelih tega zakona;
- se optimizira izpostavljenost zunanjih delavcev, vključno z vzpostavitvijo doznih ograd in referenčnih ravni, in da zanje niso presežene mejne doze;
- se za zunanje delavce upoštevajo omejitve za noseče in doječe ženske ter praktikante in študente;
- se v oceni varstva pred sevanji upoštevajo vidiki varstva pred sevanji, ki so povezani z naravo in vrsto dela, ki ga opravljajo zunanji delavci.

(3) Izvajalec sevalne dejavnosti mora:

1. preveriti, ali je bil zunanji delavec zdravstveno pregledan in ali izpolnjuje posebne zdravstvene zahteve v zvezi z delom, na katero je razporejen;
2. preveriti, ali je zunanji delavec razvrščen v ustrezno kategorijo glede na naravo dela in velikost pričakovane izpostavljenosti ter verjetnost in velikost potencialne izpostavljenosti;
3. zagotoviti, da so zunanji delavci primerno usposobljeni in seznanjeni z ukrepi varstva pred sevanji glede na dela, ki jih opravljajo, podobno kot zaposleni pri izvajalcu sevalne dejavnosti;
4. zagotoviti, da zunanji delavci uporabljajo ustrezno osebno varovalno opremo;
5. zagotoviti, da se za zunanje delavce ugotavlja osebna izpostavljenost sevanjem glede na naravo izpostavljenosti in vrsto sevanja in da se podatki o njihovih osebnih dozah sporočajo organu, pristojnemu za varstvo pred sevanji, v centralno evidenco osebnih doz in zunanjemu izvajalcu.

(4) Zunanji izvajalec mora sam ali prek pogodbe z izvajalcem sevalne dejavnosti zagotoviti:

- da so zunanji delavci seznanjeni in usposobljeni v skladu z določbami 4. in 5. točke prvega odstavka 29. člena tega zakona;
- da imajo zunanji delavci zdravstveni nadzor v obsegu, določenem v poglavju 3.5 tega zakona, in da se njihove osebne doze sporočajo pooblaščenemu izvajalcu medicine dela;

- da se za zunanje delavce ugotavlja osebna izpostavljenost sevanjem;
- izdelavo ocene varstva pred sevanji za dejavnosti, ki vključujejo zunanje delavce.

(5) Zunanji izvajalec mora upravljavcu objekta ali izvajalcu sevalne dejavnosti pred začetkom del v nadzorovanem območju poslati podatke, določene v četrtem odstavku 49. člena tega zakona.

(6) Izvajalec sevalne dejavnosti ne sme začeti del z izpostavljenimi delavci zunanjega izvajalca, če mu ta ni poslal podatkov iz prejšnjega odstavka ali če je iz poslanih podatkov razvidno, da delavci zunanjega izvajalca po določbah tega zakona ne morejo opravljati del v okviru izvajanja sevalne dejavnosti.

122. člen

(obvezna državna gospodarska javna služba za ravnanje z radioaktivnimi odpadki)

(1) Zaradi zagotovitve pogojev izvajanja vseh organizacijskih in fizičnih dejavnosti, ki se opravljajo pri shranjevanju, premeščanju, predelavi, skladiščenju in odlaganju radioaktivnih odpadkov tako, da ne pride do nenadzorovanega širjenja radioaktivnosti v okolje ter da je zavarovano življenje in zdravje ljudi, se določi obvezna državna gospodarska javna služba za ravnanje z radioaktivnimi odpadki.

(2) Pogoje za izvajanje vseh organizacijskih in fizičnih dejavnosti, ki se izvajajo pri shranjevanju, premeščanju, predelavi, skladiščenju in odlaganju radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva, zagotovi država.

(3) Obvezna državna gospodarska javna služba za ravnanje z radioaktivnimi odpadki obsega:

1. prevzemanje, zbiranje, prevažanje, predelavo in skladiščenje pred odlaganjem, priprave na izgradnjo odlagališča, izgradnjo odlagališča ter odlaganje radioaktivnih odpadkov, ki niso odpadki iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije;
2. predelavo radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva pred odlaganjem, priprave na izgradnjo odlagališča, izgradnjo odlagališča ter odlaganje radioaktivnih odpadkov iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije;
3. obratovanje odlagališč radioaktivnih odpadkov;
4. upravljanje, dolgoročni nadzor in vzdrževanje zaprtih odlagališč radioaktivnih odpadkov;
5. upravljanje, dolgoročni nadzor in vzdrževanje zaprtih odlagališč rudarske in hidrometalurške jalovine, ki nastane pri pridobivanju in izkoriščanju jedrskih mineralnih surovin.

(4) Sestavni del dejavnosti iz prejšnjega odstavka je tudi skrb za razvoj stroke na področju ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom in prenos znanja iz mednarodnega okolja v Republiko Slovenijo.

(5) Način in pogoje izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe predpiše vlada.

(6) S predpisom iz prejšnjega odstavka se določijo tudi:

1. organizacijska oblika obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki;
2. viri financiranja in način njihovega oblikovanja ter metodologija za oblikovanje virov financiranja;
3. seznam objektov iz 125. člena tega zakona, ki jih izvajalec obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki upravlja po tem zakonu;
4. merila za oblikovanje cenika za storitve;
5. druge vsebine, pomembne za izvajanje vseh organizacijskih in fizičnih dejavnosti, ki se izvajajo pri

shranjevanju, premeščanju, predelavi, skladiščenju in odlaganju radioaktivnih odpadkov.

(7) Vlada na podlagi predpisanih meril določi cenik storitev izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki.

(8) V primeru iz desetega odstavka prejšnjega člena stroške ravnanja z radioaktivnimi odpadki krije izvajalec obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki.

(9) Storitve obvezne državne gospodarske javne službe iz 2. točke tretjega odstavka tega člena se financirajo iz sredstev namenskega sklada, ki je ustanovljen z zakonom, ki ureja sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (v nadaljnjem besedilu: NE Krško). Iz istega sklada se financira tudi del stroškov iz 3. točke tretjega odstavka tega člena glede na delež radioaktivnih odpadkov iz jedrskih objektov za proizvodnjo energije.

(10) Upravljavca jedrskega objekta lahko shranjuje, skladišči in obdeluje radioaktivne odpadke in izrabljeno gorivo za potrebe obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki, če za tako ravnanje pridobi dovoljenje organa, pristojnega za jedrsko varnost.

(11) Vlada z aktom določi:

1. ustanovitelja in sedež;
2. pravice ustanovitelja;
3. firma;
4. namen ustanovitve;
5. naloge;
6. obdobje, za katero je ustanovljena;
7. odgovornosti za obveznosti;
8. notranja organizacija in način poslovanja;
9. organe, število, način izvolitve in mandatna doba;
10. pristojnosti in odgovornosti organov;
11. način imenovanja;
12. varovanje poslovne skrivnosti;
13. pooblastila za zastopanje;
14. omejitve poslovodne osebe pri upravljanju in razpolaganju s sredstvi;
15. obveznost poročanja;
16. revidiranje letnega poročila in izbira revizorja;
17. notranji nadzor in izbira notranjega revizorja;
18. vsebina statuta, njegova priprava in postopek potrjevanja;
19. druga pomembna vprašanja v zvezi z organizacijo in poslovanjem.

(12) Nadzor nad poslovanjem izvajalca obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki opravlja ministrstvo, pristojno za energijo.

124. člen

(nacionalni program ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom)

(1) Nacionalni program ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom po tem zakonu

pripravi ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za energijo, sprejme pa ga Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) na predlog vlade.

(2) Nacionalni program ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom se sprejema za 10 let.

(3) Nacionalni program ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom mora vsebovati najmanj:

1. politiko v zvezi z ravnanjem z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki in bistvene mejnike;
2. lokacije, količine in razvrstitve izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov ter ocene prihodnjih količin, vključno s tistimi iz razgradnje;
3. načrte in tehnične rešitve za ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki od nastanka do odlaganja;
4. načrte za obdobje po zaprtju odlagališč, tudi navedbo, koliko časa je še treba izvajati ustrezen nadzor in kakšna so potrebna sredstva za dolgoročno ohranitev poznavanja objekta;
5. oceno stroškov za izvedbo nacionalnega programa;
6. raziskovalne, razvojne in informacijske dejavnosti ter človeške vire, ki so potrebni za izvedbo nacionalnega programa;
7. odgovornosti za izvajanje nacionalnega programa in ključne kazalnike uspešnosti za spremljanje napredka pri izvajanju.

(4) Strokovne podlage nacionalnega programa iz prejšnjega odstavka s podrobnejšo razčlenitvijo ukrepov za zmanjšanje nastajanja radioaktivnih odpadkov, njihovo predelavo pred odlaganjem in njihovo odlaganje ter ukrepov za predelavo in odlaganje radioaktivnih odpadkov pripravi izvajalec obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki in jih pošlje v soglasje organu, pristojnemu za jedrsko varnost.

(5) Organ, pristojen za jedrsko varnost, pošlje strokovne podlage iz prejšnjega odstavka skupaj s svojim soglasjem ministrstvu, pristojnemu za okolje.

137. člen **(vsebina dovoljenja)**

(1) Dovoljenje za izvajanje sevalne dejavnosti iz 20. člena tega zakona mora vsebovati:

1. podatke o imetniku dovoljenja;
2. natančen opis sevalne dejavnosti;
3. čas veljavnosti dovoljenja;
4. posebne pogoje in obveznosti, ki jih mora izpolnjevati imetnik dovoljenja skladno s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi;
5. ukrepe, ki jih mora imetnik dovoljenja za izvajanje sevalne dejavnosti izvršiti po prenehanju veljavnosti dovoljenja.

(2) Dovoljenje za izvajanje sevalne dejavnosti z viri, za uporabo katerih v skladu z 21. členom tega zakona zadošča vpis v register virov sevanja, mora poleg vsebin iz prejšnjega odstavka vsebovati tudi:

1. način uporabe virov sevanj;
2. omejitve glede števila, aktivnosti in vrst virov sevanja, ki jih lahko uporablja;
3. obveznosti glede tehničnih pregledov in vzdrževanja virov sevanja.

(3) Dovoljenje za uporabo vira sevanja iz 21. člena tega zakona mora vsebovati:

1. podatke o imetniku dovoljenja;

2. natančen opis vrste, namena uporabe vira sevanja in evidenčne oznake iz registra vira sevanja;
3. čas veljavnosti dovoljenja;
4. način uporabe vira sevanja s primernimi obratovalnimi omejitvami in pogoji;
5. obveznosti glede tehničnih pregledov in vzdrževanja vira sevanja;
6. ukrepe, ki jih mora imetnik dovoljenja izvršiti po prenehanju veljavnosti dovoljenja;
7. druge obveznosti, ki jih mora izpolnjevati imetnik dovoljenja skladno s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

(4) Dovoljenje za obratovanje objekta iz 109. člena tega zakona mora vsebovati:

1. podatke o upravljavcu objekta;
2. natančen opis vrste, velikosti in namena uporabe objekta ter evidenčne oznake iz registra sevalnih in jedrskih objektov;
3. čas veljavnosti dovoljenja;
4. obratovalne pogoje in omejitve iz varnostnega poročila;
5. obveznosti v zvezi z občasnimi varnostnimi pregledi;
6. ukrepe, ki jih mora imetnik dovoljenja izvršiti po prenehanju veljavnosti dovoljenja;
7. dokazila o ustreznosti zagotavljanja finančnih sredstev, višine in oblike jamstev ter načina uveljavljanja jamstev;
8. roke in pogoje za ponovni pregled načrta ukrepov zaščite in reševanja v skladu s predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
9. druge obveznosti, ki jih mora izpolnjevati imetnik dovoljenja skladno s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

(5) Odločba o statusu objekta iz 86. in 125. člena tega zakona mora vsebovati:

1. podatke o investitorju ali upravljavcu objekta;
2. opis vrste, velikosti in namena uporabe objekta;
3. pričakovano obratovalno dobo ali dobo vzdrževanja objekta;
4. evidenčno oznako iz registra sevalnih, jedrskih, manj pomembnih sevalnih objektov in zaprtih odlagališč;
5. grafični prikaz položaja objekta z vrisanimi mejami lokacije objekta in območja omejene rabe prostora zaradi izvajanja ukrepov sevalne in jedrske varnosti;
6. koordinate oglišč poligonov, ki omejujejo območje objekta in območje omejene rabe prostora.

(6) Imetnik dovoljenja mora vsako spremembo svojih podatkov nemudoma sporočiti organu, ki je izdal dovoljenje, kot podlago za spremembo dovoljenja po drugem odstavku 139. člena tega zakona.

172. člen

(stroški izvajalca sevalne dejavnosti)

(1) Izvajalec sevalne dejavnosti in upravljavec ali uporabnik vira sevanja krije stroške:

1. svojih ukrepov sevalne in jedrske varnosti po tem zakonu;
2. izvedbe mednarodnih misij na svojem objektu (5. člen);

3. izdelave ocene upravičenosti (32. člen);
4. izvedbe ukrepov varstva pred sevanji (29. člen);
5. izdelave ocene varstva pred sevanji (40. člen);
6. obveznega posvetovanja in drugih storitev pooblaščenih izvedencev varstva pred sevanji (42. člen);
7. storitev pooblaščenih izvajalcev dozimetrije (45. člen);
8. vodenja zbirk podatkov o osebnih dozah izpostavljenih delavcev (49. člen);
9. delovanja organizacijske enote ali odgovorne osebe za varstvo pred sevanji (51. in 52. člen);
10. opravljanja strokovnega izpita za opravljanje nalog varstva pred sevanji zaposlenih v organizacijskih enotah in odgovornih oseb za varstvo pred sevanji (53. člen);
11. zdravstvenega nadzora, ki ga izvajajo pooblašчени izvajalci medicine dela (56. in 57. člen);
12. izvedbe ukrepov za zmanjšanje izpostavljenosti zaradi gradbenih materialov (64. člen);
13. izvedbe ukrepov za zmanjšanje izpostavljenosti delavcev ali posameznikov zaradi naravnih virov sevanja (65. člen);
14. izvedbe ukrepov za zmanjšanje izpostavljenosti zaradi radona (67., 68., 69. in 70. člen);
15. izvedbe radioloških posegov (76. člen);
16. izdelave programa radioloških posegov (77. člen);
17. storitev pooblaščenih izvedencev medicinske fizike (78. člen);
18. ocenjevanja in preverjanja radioloških posegov (82. člen);
19. vodenja zbirk podatkov o osebnih dozah zaradi radioloških posegov (83. člen);
20. storitev pooblaščenih izvedencev za sevalno in jedrsko varnost (88. člen);
21. vodenja programa spremljanja obratovalnih izkušenj sevalnih ali jedrskih objektov (90. člen);
22. zagotavljanja zadostnih finančnih sredstev in jamstev (91. člen);
23. zagotavljanja zadostnega števila kvalificiranih delavcev pri obratovanju sevalnega in jedrskega objekta (92. člen);
24. izvajanja sistema vodenja (93. člen);
25. rednega, celovitega in sistematičnega ocenjevanja in preverjanja sevalne ali jedrske varnosti (112. člen);
26. izrednega varnostnega pregleda (113. člen);
27. izjemnega pregleda varnostnega poročila (119. člen);
28. poročanja o obratovanju objektov (120. člen);
29. storitev ravnanja z radioaktivnimi odpadki (1. in 3. točka tretjega odstavka 122. člena);
30. načrtovanja in izvajanja ukrepov zaščite in reševanja (130. člen);
31. storitev služb za fizično varovanje (144. člen);
32. varnostnega preverjanja oseb, ki jih zaposluje (149. člen);
33. vodenja evidenc in izvajanje nadzora jedrskih snovi po območjih materialnih bilanc (157. člen);
34. storitev izvajalcev obratovalnega, predobratovalnega, poobratovalnega in izrednega monitoringa radioaktivnosti ter monitoringa učinkov sanacijskih ukrepov, odrejenih v primeru izrednega dogodka (158. člen);

35. nadzora v primeru povečane radioaktivne kontaminacije izdelkov (163. člen);

36. odrejenih izjemnih ukrepov sanacije posledic izrednega dogodka ali opustitve predpisanega ravnanja z radioaktivnimi snovmi, vključno s stroški spremljanja in nadzora učinkov sanacije (165. člen).

(2) Storitve odlaganja radioaktivnih odpadkov iz NE Krško iz 2. in 3. točke tretjega odstavka 122. člena tega zakona financira sklad iz devetega odstavka 122. člena tega zakona.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

- MSP test